

LAG OM FUNKTIONSHINDERSERVICE

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att

- 1) uppnå likabehandling, delaktighet och deltagande i samhället för personer med funktionsnedsättning samt att förebygga och undanröja hinder för uppnåendet av dessa syften,
- 2) stödja förmågan att leva självständigt för personer med funktionsnedsättning och att stödja deras självbestämmanderätt,
- 3) tillförsäkra personer med funktionsnedsättning tillräcklig service av god kvalitet enligt deras individuella behov och intressen.

2 §

Lagens tillämpningsområde och förhållande till annan lagstiftning

Med stöd av denna lag ordnas särskild service för en person med funktionsnedsättning som inte med stöd av socialvårdslagen (1301/2014) eller någon annan lag får sådana nödvändiga och lämpliga tjänster enligt sina individuella behov som personen behöver i normal livsföring.

I denna lag avses med person med funktionsnedsättning en person vars

- 1) fysiska, kognitiva eller psykiska funktionsförmåga är nedsatt på ett långvarigt sätt,
- 2) nedsatta funktionsförmåga beror på en långvarig funktionsnedsättning eller sjukdom,
- 3) behov av hjälp, stöd och omsorg i den normala livsföringen beror på en väsentlig nedsättning av funktionsförmågan,
- 4) nedsatta funktionsförmåga inte beror huvudsakligen på sjukdom, funktionsnedsättning eller degeneration i anslutning till hög ålder,
- 5) behov av hjälp, stöd och omsorg inte är ett normalt behov som hör ihop med åldersstadiet, och
- 6) vars behov av hjälp, stöd eller omsorg är nödvändigt och upprepat.

Bestämmelser om välfärdsområdets organiseringsansvar finns i lagen om välfärdsområden (611/2021), lagen om ordnande av social- och hälsovård (612/2021) och i lagen om ordnande av social- och hälsovården och räddningsväsendet i Nyland (615/2021).

3 §

Stödjande av medbestämmande och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Servicebehovet ska bedömas samt servicen planeras, tillhandahållas och följas upp i samarbete med personen med funktionsnedsättning.

Bestämmelser om klientens självbestämmanderätt och medbestämmande finns i lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården (812/2000), nedan *klientlagen*. Bestämmelser om klientens deltagande i bedömningen av servicebehovet och utarbetandet av en klientplan finns i 36, 39 och 41 § i socialvårdslagen. I situationer som avses i 9 § i klientlagen ska klientens vilja utredas i samråd med klientens lagliga företrädare, en anhörig eller någon annan närstående.

En person med funktionsnedsättning har rätt att använda ett sådant kommunikationssätt som lämpar sig för honom eller henne. Bestämmelser om klientens rätt att få en utredning om åtgärdsalternativen och om rätt till tolkning finns i 5 § i klientlagen. Medbestämmande och delaktighet för personer med funktionsnedsättning ska

stödjas på det sätt som deras funktionsförmåga, ålder, utvecklingsfas och livssituation förutsätter. Klienten ska vid behov få stöd i att få information och för att bilda sig en egen åsikt och uttrycka den.

Bestämmelser om barns och unga personers rätt att få information och att framföra sina åsikter och önskemål om ärendet finns dessutom i 32 § i socialvårdslagen.

4 §

Bedömning av servicebehovet och klientplan

Bestämmelser om bedömning av servicebehovet finns i 36 och 37 § i socialvårdslagen.

Bestämmelser om utarbetandet av en klientplan, om en egen kontaktperson och om kartläggning av närstående nätverket finns i 39, 42 och 43 § i socialvårdslagen. Bestämmelser om det sektorsövergripande samarbetet vid bedömningen av servicebehovet och utarbetandet av klientplanen och om samordningen av servicen finns i 41 § i socialvårdslagen.

5 §

Beslutsfattande och tillhandahållande av service

Bestämmelser om beslutsfattande som gäller servicen och om verkställigheten av besluten finns i 45 och 46 § i socialvårdslagen. Beslut om service för en person med funktionsnedsättning ska fattas så att beslutet är i kraft tills vidare, om inte personens eget intresse, individuella situation eller servicens karaktär kräver att beslutet är i kraft under viss tid. Bestämmelser om tryggheten av servicens kontinuitet finns dessutom i 38 § 3 mom. i socialvårdslagen.

Servicen ska tillhandahållas så att den till innehåll och kvalitet tillgodoser de individuella behoven hos personen med funktionsnedsättning och är förenlig med personens intresse. Bestämmelser om klientens självbestämmanderätt och medbestämmande samt om rätt till socialvård av god kvalitet finns i socialvårdslagen och klientlagen.

Tjänsteordnaren ska se till att den på olika lagar baserade servicen för en person med funktionsnedsättning bildar en sammanhållen helhet som tillgodoser syftet med denna lag. Den service som ordnas för familjen till en person med funktionsnedsättning integreras i servicehelheten när den är nödvändig för genomförandet av personens egen servicehelhet.

Utöver vad som i 4 och 5 § i socialvårdslagen föreskrivs om klientens och barnets intresse, ska vid tillhandahållandet av service för barn och unga personer med funktionsnedsättning hänsyn tas till barnets eller den unga personens ålder och utvecklingsfas, kommunikationssätt, åsikter samt delaktighet och möjlighet till verksamhet i den egna omvärlden och närmiljön. Servicen ska tillhandahållas så att den i första hand tryggar barnets eller den unga personens välmående och utveckling samt stöder hans eller hennes styrkor och resurser.

2 kap.

Särskild service

6 §

Service som möter behoven av hjälp och stöd

Välfärdsområdet ska för personer med funktionsnedsättning ordna

- 1) träning,
- 2) personlig assistans,
- 3) särskilt stöd,
- 4) stöd för boendet,

- 5) stöd för tillgängligt boende,
- 6) kortvarig omsorg,
- 7) dagverksamhet,
- 8) stöd för rörligheten.

Välfärdsområdet ska också ordna boende utanför hemmet för barn.

Välfärdsområdet kan inom ramen för anslagen ge personer med funktionsnedsättning ekonomiskt stöd som avses i denna lag eller ordna annan service och annat stöd som behövs för att lagens syfte ska uppnås.

Hjälp, stöd och service enligt denna lag ska tillhandahållas så att de till innehåll, kvalitet och omfattning samt i fråga om sättet att producera dem tillgodoser de individuella behoven hos en person med funktionsnedsättning.

7 §

Träning

Träning är en målinriktad service som ges för viss tid, och vars syfte är att stärka de färdigheter som en person med funktionsnedsättning behöver i en självständig livsföring samt att stärka familjens färdigheter att stödja personen med funktionsnedsättning i olika livssituationer.

En person med funktionsnedsättning har rätt att få träning om han eller hon nödvändigt behöver det

- 1) lära sig färdigheter som behövs i en normal livsföring,
- 2) för att kommunicera,
- 3) vid betydande förändringar i livet.

Familjen och andra närstående till en person med funktionsnedsättning har rätt att få träning, om det är nödvändigt för att stödja kommunikationen mellan personen med funktionsnedsättning och hans eller hennes familjemedlemmar eller andra närstående eller för att stödja personen vid situationer med betydande ändringar i livet.

Annan träning kan dessutom ordnas för familjen eller andra närstående till en person med funktionsnedsättning när det behövs för att de mål som angetts för personens träning ska nås.

8 §

Tillhandahållande av träning

Träningens mål och innehåll samt dess kvantitet och varaktighet samt sättet för genomförande ska bestämmas enligt de individuella behoven hos personen med funktionsnedsättning. Uppnåendet av målen ska följas upp och målen ska ändras vid behov.

Träning kan genomföras som personlig service eller som service i grupp, som när- eller distansservice eller som en del av annan service.

9 §

Personlig assistans

Personer med funktionsnedsättning har rätt att få personlig assistans om de nödvändigt och upprepade gånger behöver en annan persons hjälp i

- 1) de dagliga sysslorna,
- 2) arbete eller studier,
- 3) interaktion, fritidsverksamhet eller samhälleligt deltagande.

Syftet med personlig assistans är att självbestämmanderätten för en person med funktionsnedsättning tillgodoses på lika villkor som för andra också i sådana situationer där han eller hon behöver hjälp av en annan person.

En förutsättning för beviljande av personlig assistans är att personen med funktionsnedsättning självständigt eller med assistans kan uttrycka sin vilja när det gäller assistansens innehåll.

I den personliga assistansen kan som en del av helheten av service ingå sådana av assistenten vidtagna åtgärder som motsvarar egenvård och som anknyter till upprätthållandet av hälsan samt till vården av en

långvarig sjukdom enligt anvisningarna för vården. Vårdsområdet ska ge personen med funktionsnedsättning och vid behov assistenten den handledning som dessa åtgärder förutsätter.

Personer med funktionsnedsättning har rätt att få personlig assistans i de dagliga sysslorna, i arbetet och i studierna i den utsträckning det är nödvändigt. Dessutom har en person med funktionsnedsättning rätt att få personlig assistans för interaktion, fritidsverksamhet eller samhälleligt deltagande minst 30 timmar per månad, om inte ett lägre timantal än detta räcker till för att tillförsäkra personen den hjälp han eller hon nödvändigt behöver.

10 §

Produktion av personlig assistans

Vårdsområdet får producera tjänster inom personlig assistans enligt vad som föreskrivs i 9 § i lagen om vårdsområden (611/2021), lagen om servicesedlar inom social- och hälsovården (569/2009) eller 11 § i denna lag. Vårdsområdet ska ha tillgång till alla sätt att producera personlig assistans. När vårdsområdet fattar beslut om sättet att producera personlig assistans ska vårdsområdet beakta de åsikter som personen med funktionsnedsättning har, personens livssituation och det behov av hjälp som antecknats i klientplanen.

En familjemedlem till en person med funktionsnedsättning kan av särskilda skäl vara personlig assistent, om detta är förenligt med personens intressen.

I klientplanen och beslutet ska antecknas de sätt på vilka vikariearrangemangen för personlig assistans ska produceras och genomföras vid assistentens frånvaro.

11 §

Arbetsgivarmodellen för personlig assistans

Arbetsgivarmodellen avser ett sätt att producera personlig assistans, där en person med funktionsnedsättning anställer en personlig assistent i ett anställningsförhållande enligt arbetsavtalslagen (55/2001) och fungerar som assistentens arbetsgivare. Vårdsområdet ersätter kostnaderna för att anställa assistenten.

En förutsättning för att arbetsgivarmodellen ska kunna användas är att personen med funktionsnedsättning har förmåga att svara för sina skyldigheter som arbetsgivare. En ytterligare förutsättning är att personen med funktionsnedsättning ger sitt samtycke till att vara arbetsgivare, vilket antecknas i klientplanen. Dessförinnan ska personen av vårdsområdet få tillräcklig utredning om arbetsgivarens ansvar och skyldigheter. Ett minderårigt barns vårdnadshavare eller intressebevakaren för en person med funktionsnedsättning kan vara arbetsgivare för en personlig assistent under samma förutsättningar som personen med funktionsnedsättning själv.

Vårdsområdet ska ersätta personen med funktionsnedsättning för en skälig lön till assistenten, för arbetsgivarens lagstadgade avgifter och ersättningar samt för övriga nödvändiga och skäliga kostnader för att vara arbetsgivare, inklusive kostnader för löneförvaltningen. I klientplanen och beslutet ska antecknas assistentens lön samt grunderna för de kostnader som orsakas av att vara arbetsgivare och det sätt på vilket kostnaderna ersätts.

Vårdsområdet ska ge individuell rådgivning och individuellt stöd i praktiska frågor som gäller arbetsgivarmodellen.

12 §

Särskilt stöd

Särskilt stöd är en helhet av tjänster som syftar till att stödja interaktionen och delaktigheten för personer med funktionsnedsättning och deras egna val samt till att ge multiprofessionellt stöd i krävande situationer. Särskilt stöd är avsett endast för situationer där det inte är möjligt att tillhandahålla individuellt stöd för en person med funktionsnedsättning genom annan service enligt denna eller någon annan lag.

En person med funktionsnedsättning har rätt till särskilt stöd om han eller hon nödvändigt behöver

- 1) stöd som en yrkesutbildad person inom socialvården eller en person som avlagt lämplig yrkesexamen ger för delaktighet och interaktion utanför hemmet eller av särskilda skäl i hemmet (*särskilt stöd för delaktigheten*),
- 2) stöd i att fatta egna beslut vid viktiga beslutssituationer i livet som ges som en separat tjänst (*stöd i att fatta beslut*), eller
- 3) stöd som förutsätter multidisciplinär kompetens i krävande situationer (*krävande multiprofessionellt stöd*).

13 §

Tillhandahållande av särskilt stöd

Servicehelheten för särskilt stöd ska tillhandahållas så att de behövliga tjänster som ingår i den bildar en helhet som möter de individuella behoven och önskemålen hos personen med funktionsnedsättning. Förutsättningarna för beviljande av varje tjänst som ingår i helheten, deras innehåll och den kompetens som krävs ska dock bedömas separat.

Vid bedömningen av innehållet i och mängden särskilt stöd för delaktigheten samt av sättet för tillhandahållandet ska det individuella stödbehovet hos personen med funktionsnedsättning för interaktion och delaktighet beaktas. Stödbehovet hos personen med funktionsnedsättning samt innehållet i det särskilda stödet för delaktigheten inverkar på vilken kompetens som krävs av stödpersonen.

Vid bedömningen av innehållet i stödet i att fatta beslut och av den mängd stöd som behövs, ska det individuella stödbehovet hos personen med funktionsnedsättning beaktas när det gäller att förstå svåra saker, bilda sig en egen åsikt och uttrycka den samt när det gäller att bedöma konsekvenserna av besluten och att genomföra besluten. Personer med funktionsnedsättning ska i den mån det är möjligt kunna delta i valet av stödperson. Stödpersonen ska ha tillräcklig kompetens med tanke på de individuella behoven hos personen med funktionsnedsättning och han eller hon ska vara oberoende i förhållande till det ärende som är föremål för beslutsfattandet. Den som tillhandahåller stöd i att fatta beslut får inte fatta beslut på personens vägnar.

Syftet med det krävande multiprofessionella stödet är att finna lösningar på svåra problem som anknyter till interaktion och beteende i situationer där hälsan, säkerheten eller människovärdet för en person med funktionsnedsättning eller någon annan person är hotade. Krävande multiprofessionellt stöd ges alltid av en multiprofessionell grupp, vars kompetenskrav bestäms enligt hur krävande situationen är och det individuella stödbehovet hos personen med funktionsnedsättning. Krävande multiprofessionellt stöd ska alltid i första hand ordnas i hemmet eller i någon annan egen omvärld eller närmiljö för personen med funktionsnedsättning.

14 §

Stöd för boendet

Personer med funktionsnedsättning har rätt att få stöd för boendet om de nödvändigt och upprepade gånger behöver hjälp och stöd i de dagliga sysslorna.

De individuella behoven hos en person med funktionsnedsättning bestämmer innehållet i stödet för boendet och hur mycket stöd personen får samt sättet att tillhandahålla stödet. Stöd för boendet ska tillhandahållas så att självbestämmanderätten och medbestämmandet för personen med funktionsnedsättning tillgodoses. Stödet för boendet består av en servicehelhet som tillhandahålls med stöd av denna lag och andra lagar. I stödet för boendet kan såsom en del av servicehelheten ingå behövliga hälso- och sjukvårdstjänster.

Stöd för boendet kan ordnas i en enskild bostad eller i gruppform. Stöd för boendet ska tillhandahållas med beaktande i första hand av de önskemål som personen med funktionsnedsättning har.

Syftet med stöd för boendet för barn är därtill att trygga barnets möjlighet att bo med den egna familjen. För ett barn med funktionsnedsättning och barnets familj ska ordnas sådan individuell hjälp och sådant individuellt stöd som gör det möjligt för barnet att få den vård och omsorg som behövs med hänsyn till barnets ålder och utvecklingsfas och en trygg uppväxtmiljö.

15 §

Boende utanför hemmet för barn

Boendet för ett barn kan ordnas som funktionshindersservice utanför hemmet endast om det inte är möjligt för barnet att bo med den egna familjen trots att individuell hjälp och individuellt stöd har ordnats för barnet och familjen. När barnet har behov av barnskydd, sker placeringen av barnet utanför hemmet med stöd av barnskyddslagen (417/2007).

Vårdnadshavarna kan ansöka om att barnet ska bo utanför hemmet. En socialarbetare ska tillsammans med vårdnadshavarna bedöma hur boendet för barnet kan ordnas i enlighet med barnets bästa. Bestämmelser om det sektorsövergripande samarbete som krävs finns i 41 § i socialvårdslagen. Serviceprocessen ska alltid inbegripa den sakkunskap som barnets behov förutsätter. Ett beslut om att barnet ska bo någon annanstans än med den egna familjen förutsätter att barnets åsikt i frågor som är viktiga för barnet utreds och att vårdnadshavarna gett sitt samtycke.

Barnets boende någon annanstans än med den egna familjen kan ordnas som familjevård eller i ett litet gruppboendehem med högst sju barn. Avvikelse från detta kan göras endast om barnets bästa kräver det.

Om ett barn med stöd av denna lag bor någon annanstans än med den egna familjen, svarar föräldrarna för skäligen kostnader för barnets underhåll.

16 §

Stöd för tillgängligt boende

En person med funktionsnedsättning har rätt att få skäligt stöd för tillgängligt boende, om personen nödvändigt behöver det för att kunna bo i det egna hemmet.

Välfärdsområdet kan bevilja stöd för tillgängligt boende för

- 1) ändringsarbeten i den stadigvarande bostaden,
- 2) att avlägsna hinder i bostadens närmaste omgivning,
- 3) redskap och andra tekniska lösningar som möjliggör ett tillgängligt boende,
- 4) planering av tillgängligt boende.

Välfärdsområdet kan också avgiftsfritt ställa redskap och andra tekniska lösningar till förfogande för personen med funktionsnedsättning.

17 §

Tillhandahållande av tillgängligt boende

Välfärdsområdet kan producera stöd för tillgängligt boende på det sätt som föreskrivs i 9 § i lagen om välfärdsområden (611/2021) eller bevilja personen med funktionsnedsättning en skälig ersättning för genomförande av tillgängligt boende.

Stöd för tillgängligt boende kan i situationer med växelvist boende beviljas förutom för barnets officiella bostad också för den andra förälderns bostad. Stöd kan av särskilt vägande skäl beviljas också för en bostad i en serviceenhet.

Om en person med funktionsnedsättning själv vill genomföra ett tillgängligt boende, ska välfärdsområdet på begäran efter att ha fått en plan utan obefogat dröjsmål ge personen en uppskattning av de skäliga kostnader som ersätts. Personen med funktionsnedsättning ska hos välfärdsområdet ansöka om ersättning för utgifterna för tillgängligt boende inom sex månader från det att kostnaderna uppkommit.

18 §

Kortvarig omsorg

En person med funktionsnedsättning som bor med den egna familjen eller med någon annan närstående person har rätt att få kortvarig omsorg för att trygga nödvändig omsorg samt för att stödja välfärden hos dem som svarar för omsorgen.

Kortvarig omsorg ska tillhandahållas så att den stöder delaktigheten för personen med funktionsnedsättning med beaktande av personens ålder och utvecklingsfas. När beslut fattas om mängden av och sättet att tillhandahålla kortvarig omsorg ska hänsyn tas till det behov av hjälp, stöd och omsorg som personen med funktionsnedsättning har samt till familjens situation som helhet.

Kortvarig omsorg kan tillhandahållas som personlig service eller som service i grupp, som när- eller distansservice eller som en del av annan service.

19 §

Dagverksamhet

En person med funktionsnedsättning i arbetsför ålder har rätt att delta i dagverksamhet om personen är arbetsförmögen eller om personen inte kan delta i arbetsverksamhet som ordnas med stöd av socialvårdslagen eller i annan sysselsättningsfrämjande verksamhet.

Syftet med dagverksamheten är att trygga interaktionen och delaktigheten samt att stödja funktionsförmågan och de egna styrkorna hos personen med funktionsnedsättning.

20 §

Tillhandahållande av dagverksamhet

För en person med funktionsnedsättning ska det ordnas dagverksamhet som till innehållet, omfattningen och genomförandet motsvarar personens individuella önskemål och behov. Vid behov ska möjligheten att delta i verksamheten fem dagar i veckan tryggas.

Dagverksamheten kan tillhandahållas som personlig service eller som service i grupp, som när- eller distansservice eller som en del av annan service.

21 §

Stöd för rörligheten

En person med funktionsnedsättning har rätt att få sådant skäligt stöd för rörligheten som han eller hon nödvändigt behöver, om personen har särskilda svårigheter att röra sig och inte självständigt kan anlita offentlig trafik utan oskäligt stora svårigheter.

Stöd för rörligheten ska ordnas för resor till och från arbete och studier samt för resor som hänför sig till sysselsättningsfrämjande verksamhet, arbets- och dagverksamhet samt för resor i anslutning till annan normal livsföring. Stöd för rörligheten ska därtill vid behov ordnas för resor i anslutning till träning, särskilt stöd och kortvarig omsorg.

Vid bedömning av sättet att tillhandahålla stödet för rörligheten, mängden stöd och stödets regionala omfattning ska det behov av stöd för rörligheten som personen med funktionsnedsättning har, annan tillgänglig service och tillgängligheten i omvärlden och närmiljön beaktas.

22 §

Tillhandahållande av stöd för rörligheten

Stöd för rörligheten för personer med funktionsnedsättning kan tillhandahållas

- 1) som färdtjänst
- 2) med hjälp av en personlig assistent,
- 3) med hjälp av en ledsagare,
- 4) genom att ställa en bil eller något annat färdmedel som lämpar sig för personen i fråga till personens förfogande,
- 5) genom att bevilja ekonomiskt stöd för anskaffning av en bil eller något annat färdmedel,
- 6) på något annat lämpligt sätt.

Stöd för rörligheten kan genomföras på ett eller flera olika sätt.

Välårsområdet kan ställa en bil eller ett annat forskaffningsmedel till förfogande för en person med funktionsnedsättning eller bevilja stöd för anskaffning av en bil eller ett annat färdmedel, om personen med funktionsnedsättning har ett omfattande behov att röra sig.

Färdtjänstresor kan samordnas så att de görs med delat färdmedel, om samordningen inte medför en oskäligen förlängning av restiden eller någon annan oskäligen olägenhet för personen med funktionsnedsättning.

23 §

Mängden stöd för rörligheten

En person med funktionsnedsättning har rätt att få stöd för rörligheten i den utsträckning som han eller hon nödvändigt behöver för resor till och från arbete och studier samt för resor i anslutning till sysselsättningsfrämjande verksamhet, arbets- och dagverksamhet, träning, särskilt stöd och kortvarig omsorg. För andra resor i anslutning till normal livsföring har personen rätt att som stöd för rörligheten få minst 18 enkelresor per månad, om inte ett mindre antal resor räcker till för att trygga nödvändig rörlighet.

Välårsområdet kan på ansökan av en person med funktionsnedsättning ordna stödet för rörligheten så att dess kvantitet i stället för antalet resor grundar sig på ett eurobelopp eller på ett kilometer- och eurobelopp.

Välårsområdet kan besluta om att stödet för rörligheten periodiseras över en period på högst ett år.

Om välårsområdet har ställt en bil eller ett annat fordon till förfogande för personen med funktionsnedsättning eller beviljat ekonomiskt stöd för anskaffning av en bil, har personen med funktionsnedsättning dessutom rätt att få annat stöd för rörligheten för minst 24 enkelresor per år, om inte ett mindre antal resor räcker till för att trygga nödvändig rörlighet.

24 §

Område som omfattas av stödet för rörligheten

Resor till och från arbete och studier kan göras inom den pendlingsregion som avses i 1 kap. 9 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012). Resor avsedda för andra aktiviteter kan göras inom den egna boningskommunens område eller mellan den egna boningskommunen och de närmaste kommuner som tillhandahåller aktiviteter och som är viktiga med tanke på livet för personen med funktionsnedsättning. Av särskilda skäl kan resor också göras till andra kommuners områden. Resor som grundar sig på eurobelopp samt på kilometer- och eurobelopp kan göras inom hela landet.

25 §

Ekonomiskt stöd

Välårsområdet kan ersätta hälften av de skäligen kostnaderna för anskaffning av tekniska lösningar och andra redskap än redskap för medicinsk rehabilitering, om personen med funktionsnedsättning behöver dem

- 1) i de dagliga sysslorna,
- 2) för att röra sig,
- 3) för interaktion, eller
- 4) i fritidsverksamheter.

Välårsområdet ersätter i sin helhet sådana nödvändiga och skäligen ändringsarbeten som en begränsning i funktionsförmågan förutsätter och som utförs på redskap av standardmodell eller på andra tekniska lösningar samt på bilar eller andra färdmedel.

Ekonomiskt stöd ska sökas inom sex månader från det att personen med funktionsnedsättning har fått bilen eller något annat redskap eller en teknisk lösning i sin besittning.

26 §

Andra tjänster och stödåtgärder

Välfärdsområdet kan med stöd av denna lag ordna också andra tjänster och ekonomiska stödåtgärder som behövs för att lagens syfte ska uppnås.

3 kap.

Ändringssökande

27 §

Begäran om omprövning

I beslut som fattats med stöd av denna lag får omprövning begäras. Omprövning begärs hos välfärdsområdet. Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen (434/2003).

28 §

Besvär hos förvaltningsdomstolen

Beslut som meddelats med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

29 §

Besvär över förvaltningsdomstolens beslut

Förvaltningsdomstolens beslut får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. På ändringssökandet tillämpas vad som föreskrivs i lagen om rättegång i förvaltningsärenden.

4 kap.

Särskilda bestämmelser

30 §

Avgifter för service

Bestämmelser om de klientavgifter som tas ut för servicen finns i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992).

31 §

Utmätningförbud

Ekonomiskt stöd som beviljats med stöd av 25 och 26 § får inte utmätas. Sådana redskap och andra tekniska lösningar för vars anskaffning det har beviljats ekonomiskt stöd enligt 25 § får inte heller utmätas.

32 §

Ersättningar från försäkringsanstalter

Om en försäkringsanstalt ska betala ersättning till en person med funktionsnedsättning enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015), lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (873/2015), lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948), lagen om ersättning för olycksfall i militärtjänst och tjänstgöringsrelaterad sjukdom (1521/2016), lagen om ersättning för olycksfall och tjänstgöringsrelaterad sjukdom i krishanteringsuppdrag (1522/2016), lagen om militär krishantering (211/2006), trafikförsäkringslagen (460/2016) eller någon tidigare motsvarande lag, och välfärdsområdet för samma ändamål och för samma tid har gett personen service eller stöd som avses i 8 och 9 § i denna lag, övergår rätten till den ersättning som försäkringsanstalten skulle ha betalat till personen med funktionsnedsättning om välfärdsområdet inte hade gett honom eller henne servicen eller stödet, till välfärdsområdet mot redovisning. I fråga om välfärdsområdets rätt till ersättning med stöd av lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen (626/1991) föreskrivs särskilt.

Om den som betalar ersättning har fått kännedom om den redovisning som avses i 1 mom. så sent att ersättning enligt en annan lag redan har betalats till personen med funktionsnedsättning, har välfärdsområdet rätt att av personen med funktionsnedsättning återkräva ett belopp som motsvarar denna ersättning. På återkrav av ersättning tillämpas 21 och 22 § i lagen om utkomststöd (1412/1997).

Ansökan om återkrav ska göras hos förvaltningsdomstolen inom tre år från det att försäkringsanstalten betalade ut ersättningen.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om välfärdsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland.

33 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Bestämmelserna i 12 § 2 mom. 1 och 2 punkten träder dock i kraft först den 1 januari 2025.

Genom denna lag upphävs lagen om service och stöd på grund av handikapp (380/1987), nedan *handikappservicelagen*.

Om det någon annanstans i lagstiftningen hänvisas till den lag som avses i 2 mom., ska hänvisningen anses avse denna lag.

34 §

Övergångsbestämmelser

Beslut som före ikraftträdandet av denna lag har fattats med stöd av handikappservicelagen förblir i kraft under den giltighetstid som antecknats i besluten. På besluten tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag. Besluten ska ändras så att de överensstämmer med den nya lagen när servicebehovet hos personen med funktionsnedsättning kräver det eller när välfärdsområdet omorganiserar servicen så att den motsvarar den nya lagen. Alla beslut ska överensstämma med den nya lagen senast två år efter ikraftträdandet av denna lag.